

3. a) A LIPPA-ODVOS-KONOPI KRÉTATERÜLETRŐL.

(Fölvételi jelentés.)

Dr. PETHÓ GYULÁ-tól

A múlt 1884-ik évi campagne időszakát fölváltva két egymástól távoleső vidéken töltöttem: juniusban és szeptember második felében Baltaváron, Vas megyében; július és augusztus hónapokban szeptember első felében pedig Arad és Temes megyében. Előbbi megbízásomról az alább következő jelentésben adok számot, az utóbbiról pedig a jelen sorokban foglalom össze jelentésemet.

A fölvételi terv azt a feladatot tűzte elém, hogy részletesen térképezem ama felső-krétakori lerakódásokat, a melyek Lippa és Konop között kifejlődtek s hogy egyszersmind nagyobb mérvben gyűjtssem e rétegek gazdag faunáját, melyet később, ha a Maros menti és környékbeli krétaterületről már elegendő anyag került intézetünk birtokába, majdan rendszeresen kellend feldolgoznom.

Fölvételi területem ehhez képest a katonai részletes (1:144,000 méretarányú) térképnek L_{11} lapjára esik; míg a katonai eredeti fölvételeknek új (1:25,000 méretarányú) foktérképeiből a Zona 21. Col. XXV. DK és a Zona 21. Col. XXVI. DNy lapjait vettem igénybe.

Működésemet és a területen való tájékozódásomat tetemesen megkönnyítette az a szerfölött kedvező körülmény, hogy a főbb pontokat és nevezetesebb lelőhelyek néhányát LÓCZY LAJOS úrral együtt járhattam be, a kitől szóbelileg is számos becses adatot kaptam a vidék geológiai viszonyait illetőleg, azokon a közleményeken kívül, a melyek a Hegyes és a Drocsa hegycsoportban tett régebbi vizsgálatait ismertetik,* s a melyekben e vidék geológiai alkotására és egyszersmind őslénytani viszonyaira vonatkozólag is számos érdekes új adat foglaltatik.

Minthogy e hálás terület anyagát később úgyis kimerítőbben feldolgozom s minthogy továbbá a nagymennyiségű anyag tüzetes átvizsgálása különben is hosszabb időt igényel, ez alkalommal csak néhány feltűnőbb vagy egészen új adatot fogok felsorolni, csatlakozva LÓCZY LAJOS barátom jelentéséhez, főképp azokat a pontokat érintve, a melyeknek részletesebb átvizsgálása nekem jutott osztályrészül.

* LÓCZY LAJOS, A Hegyes-Drocsa hegységben tett földtani kirándulásokról. Földtani Közlöny. VI. kötet. 1876. 85—110 ll. — Ugyanott a Hegyes-Drocsa ásvány-lelőhelyei. 275—286. ll. — LÓCZY ugyanezen kirándulásai alkalmával szerezte be az anyagot Dr. KOCH ANTAL-nak a Hegyes, Drocsa, Pietrosza hegység kristályos és tömeges kőzeteinek ismertetéséhez. L Földtani Közlöny 1878. VIII. pag. 159—206.

A lippai hegy szerkezetéről, melyről Lóczy már régebben ismételve is megemlékezett, kevés a mondani valóm. A hegység alapját mindenütt a gránit és a phyllit képezi. Maga a gránit legnagyobb tömegben a lippasolymosi szorosban bukkan a felszínre, a hol csaknem a Maros partjáig érve, meredek lejtője mintegy negyedfél kilométer hosszúságban szegi körül, mindig a folyó mentén haladva, az egész hegy északi, egyszersmind legmagasabb szélét. E szegélytől befelé, illetve D-re, a gránit kevés helyen bukkan ki, s a hol szálban megtalálható, a phyllit mállott rétegei mellett a gosauhomokkövek vannak rátelepedve. A phyllit-rétegek több helyütt kibukkannak s néhutt egészen a felszínig érnek, legszebben és legnagyobb tömegben láthatók a görög templomtól a hegyre felvezető út jobboldali árkában. Csapásuk legtöbbsnyire ÉK-i ($20^{\circ} 5'$), dőlésök általában DK-i, a gyűrődések miatt helyenként változó fokú.

A hol a phyllit mélyebb árkok és vízmosások fenekén bukkan ki, fölötte meglehetősen változatos réteg-telepedés észlelhető. Majd a kárpát-homokkő s a milovaihoz hasonló márga, palaagyag és vörös (friss állapotában üde bólusz-színű), a konopihoz hasonló agyagrétegek telepszeneek reá; majd közvetlenül a sárga, többé-kevésbé quarczozos, konglomerátos (kövület nélküli) gosauhomokkő; majd pedig közvetlenül a diluvium rétegei borítják.

A kárpát-homokkő a lippai hegyben kevéssé van elterjedve; számba vehető nagyobb kibukkanását csak három helyen találtam; míg ellenben a sárga, quarczozos és konglomerátos gosau-homokkő, mely csupán egy helyen (a régi kőbányából a város felé vezető gyalog- majd kocsuiút melletti vízmosások fenekén) fekszik, a phyllit mállott rétegein s különben közvetlenül a gránit alapon nyugszik, majd minden mélyebb árokban megtalálható. Nevezetes azonban, hogy egy helyet kivéve, a küvületeknek nyomát sem találtam. Ez a hely a hegy ÉK-i részén elterülő szőlők között az úgynevezett régi kőbánya mélyedése, a hol a sárga gosau-homokkőben 2—5 méter magasságú falak vannak föltárva. Itt az egymásra telepedett rétegek kétféle, kissé különböző anyagból állanak: az egyik sötétebb sárga, durvább quarczszemekkel, a másik világosabb szürkés-sárga mintegy közbülső réteget képezve. Csapásuk a phyllitekével megegyezőleg ÉK-i, dőlésök DK-i, 15 fok lejtéssel. Kövületek köbelei, kőmagvai és lenyomatai mind a kettőben találhatók, de a csiga és kagylóhéjaknak semmi nyoma. E rétegekből Lóczy (id. h. 95 l.) actæonellák és turbinoliák (?) kőmagvait említi. Apró actæonellákat én is találtam, de gyűjtöttem ezen kívül számos *Turritella*, *Cerithium*, *Circe*, *Neithea*, különféle korál stb. köbelét és lenyomatát. Minthogy az anyag igen morzsalékony, kevés lesz köztük a biztosan meghatározható. A fölismerhetők között legjellemzőbbek a következők:

Actæonella (Volvulina) laevis, SOWERBY.

Neithea striatocostata, GOLDFUSS.

Diploctenium lunatum, BRUGIÈRE.

példányai. A finomabb anyagú és világosabb színű kőzetből néhány *Echinida* (Spatangida) valamint egy-egy *Icanotia* és *Gervillia* lenyomatát sikerült gyűjtenem.

A *diluvialis* lerakódások, melyekben Lóczy kétféle képződményt különböztet meg, kevés kivétellel az egész lippai hegy és a tőle délre és dél-nyugatra fekvő terület felszínét elborítják. Némely helyen közvetlenül a régebbi, rétegzett durva kavics kerül a felszínre, másutt óriási, a jégárak működésére emlékeztető tömbök vad rendetlenségben borítják a diluviális terraszc szakadékos talaját, de az enyhe lejtésű dombhátakat és oldalakat, valamint a sík területet is legmesszebbre a fiatalabb babérczes sárga agyag rétegei takarják. E rétegek háborítatlan fekvését szépen előtűnteti a következő átmetszet, melyet a várostól DK felé vonuló és kanyargó nagy, szakadékos vízmosásban találtam föltárva.

Legfölül a fiatalabb, diluviális sárga agyag, melynek fölületét a babércz szemei bőven tarkítják... .. 3 méter

Erre mintegy 2 méter vastagon apróbb, legömbölyített kavicsokból álló réteg következik s ehhez csatlakozik alantabb kisebb-nagyobb gránit, diorit, quarcz és phyllit-tömbök halmaza, a melyek között legkivált a gránit igen erősen elmállott 7 "

Sárgás, finomszemű agyag 0.3 "

Hamvas szürke agyag (alsó határa nem látható) 1.5 "

E hamvas szürke réteg alatt egy más feltárásban finom szemű, világos sárga gosau-homokkó következett.

A lippai Kalváriahegy sárga diluviális agyagát az északnyugoti oldalon erősen bányászszak, főképp válykot és téglát készítvén belőle. Ebben az agyagban, mely egy helyen 10 méter magasságú meredek fallá van leásva, igen sok, a löszbábokhoz hasonló márga-concretio található, melyeknek belseje össze vissza repedezett és üreges, külseje elsimúlt, kissé meszes. E bizarr alakokat és kisebb-nagyobb gumókat képező concretiók még 8—10 méter mélységű részekben is előfordulnak, a hol gyakran emberfej nagyságú, de sőt még annál is sokkal nagyobb gömbökben fordulnak elő.

Lippától délre az ifjabb diluvium rétegei vastagon és nagy területen elborítják a felszín. A fürdő felé vezető úton azonban, a szőlők alját beszegő sekély árokban egy helyen a sárga és apró quarczszemekkel kevert igen durva *congeria-homok* bukkan ki a diluvium alól. Ugyanez a jelenség ismétlődik azon a domboldalon, a melyre a kúton és a nagy kereszten túl jobbra letérő mellékúton, a szőlők felé haladva juthatunk el. E két ponton kívül a *congeria*-rétegek kibukkanásával nem találkoztam. A várostól délre eső fürdő, illetőleg savanyúvízes kút szintén diluviális talajon fekszik, melynek fekjét alkalmasint az egy pár öl mélységben elérhető durva *congeria-homok*, s ez alatt *congeria-agyag* képezi.

Maga a savanyú kút csekély jelentőségű. Környezetének geologiai viszonyai, vizének csekély szénsavtartalma s a kútnak új helyen, a régi eldugult kúttól néhány ölnyire történt kiásatása után itélve, még az sem bizonyos, hogy csakugyan felszálló forrás-e?

Az *odvos-konopi krétaterület*ről legelőször WOLF H. közölt adatokat (Verhandlungen der k. k. geolog. Reichsanst. 1860. pag. 113), később Dr. HOFMANN KÁROLY úr gyűjtéseit SCHLÖNBACH határozta meg és ismertette (Ugyanott 1867. pag. 294 és 1868. pag. 37); de részletesebb tanulmányokat csak LÓCZY tett e vidéken 1875-ik évi kirándulásai alkalmával (Földtani Közlöny 1876. VI. pag. 95), midőn több előbb nem ismert kőütlelőhelyet is fedezett fel.

A milovai határtól kezdve Odvoson és Konopon keresztül ez utóbbi helynek a Berzovával határos utolsó (Kalécsi) völgyéig a krétaképződmények mindenütt követhetők a mint egy keskeny zonában ÉK-i csapással haladva ki-kibukkannak a diluviális (a legtöbb helyen babérczes) agyagtakaró alól.

Az alaphegységet itt is mindenütt a *phyllit* képezi, mely hatalmas tömegeket alkot a felszínen s csak legkisebb része az, a mit a krétarétegek elfoglalnak és még csekélyebbek benne azok a pontok, a melyekben a *diorit-kitörések* mutatkoznak. Így Konopon a fővölgy (Vale Konopolui vagy Szatului) torkolatába kinyúló kicsiny, önálló kúp, melyet Sokicza de la Basuleszkunak neveznek. Keleti és kelet-déli oldalán mállott diorit töredezik le, míg északi és főleg nyugoti oldalán, a honnan mintegy 20 évvel ezelőtt a vasútépítéshez már 15—20 méter alapszélességű tömeget elhordtak, a kőzet egészen friss állapotban található. Hasonló diorit-kitörések találhatók a phyllitben a *Cioka petriloru* déli oldalán az erdőben a Sokicza de la Birtuluitól kiindulva, valamint az Aranyesu cel mare patak mentében a Cioka Urtroi keleti lejtőjének tövében.

Igen sok helyen találni a phyllitben bizonyos érdes *quarczitot* közbehelyezkedve, mely friss állapotban világos szürke, míg ha kissé mállásnak indult, a benne levő temérdek magnetit szemecskék oxydatiója következtében egészen sárga színűvé változik át. Ez a quarczit a phyllitnek minden mozdulatát követte, s a hol a phyllit erősebben meggyűrődött, a mi itt szerfölött gyakori jelenség, majd mindig találunk benne vele együtt a legszeszélyesebb alakokban meggyűrődött, efféle quarczit rétegeket is, hurkokat képezve és helyenként merőlegesen felállítva, de sőt rögekké szétmorzsolva is. A hol a phyllitből már tetemesebb tömegek mállottak el, nyomait mindenfelé oriási nagyságú fehér quarcztömbök jelzik a felszínen, melyek legnagyobbja, a mintegy 62—70 köbméter nagyságú *Jolánkő*, a Jeruga Tomi nevű patakban található, mely a Petrara zöméből indulva ki a kalécsi patakba szakad.

A kréta-systema legidősebb képződményei azok a barna és vörö-

ses barna agyagpalák, homokos márgapalák és kékes szürke meszes homokkövek, melyeket Lóczy *kárpáti homokkő* név alatt foglalt össze. (A kékebb homokkövek és a conglomerátok Milován túl keletre nagyobb tömegekben már nem fordulnak elő.) Ezeknek elmállott, messziről vöröslő tömegei, a melyek az erősen meggyűrődött rétegek felszínét borítják, Konopon terjedelmes dombhátaikat alkotnak, így a Hotarel de la malajistye s a tőle keletre eső (Luzarije) hegyoldalban az ú. n. *vörös utak* nagy területét. Ezek a képződmények mindenütt közvetlenül a phyllitre fekszenek rá, míg fölöttök gosau-márgák és homokkövek következnek, az a két képződmény, mely Milovától kezdve Konop keleti és illetve kelet-északi határáig elhúzódik. — Őslénytani tekintetben a gosau-márgák s a velők határos Hippurit-meszek szolgáltatják a kormeghatározásban is irányadó legbecesebb anyagot.

Odvosnál, a hol több nagy, vízmosásos árok igen jól feltárja e réteget s a hol a phyllitre Hippurit mész (ez azonban csak helyenként jelenik meg) majd márga és homokkő következik, különösen a márgarétegek gazdagok kőületekben. Kár hogy ezek többnyire igen fogyatékosak és nehány szép korálfajon kívül kevés molluszka fajt foglalnak magokban. Azokon kívül a miket Lóczy már felsorolt e helyekről (id. h. 96. l.) találtam a kagylók közül:

Crassatella sulcifera, ZITTEL,*

Icanotia impar, ZITTEL,

fajokat s egy-két onnan eddig nem ismert csigát. Nevezetes, hogy a *Crassatella sulcifera* Odvoson s a konop-odvosi határban egy helyen előfordul, de már Konopon egészen hiányzik. Hasonló ez a jelenség ahhoz, a melyet a Salzkammergut gosau-rétegeiben is megfigyelhetünk: a *Crassatella macrodonta*, SOWERBY s a *Crassatella sulcifera*, ZITTEL egyazon helyen sohasem fordul együtt elő. Így például magában Gosau-völgyében a *Crassatella macrodonta* majd minden lelőhelyen előfordul, míg a *Crass. sulciferának* semmi nyoma. Ez a faj az észak-nyugotibb tájakra, csaknem egészen a Set-Wolfgang tó tájékára szorítkozik, a hol viszont a *Cr. macrodonta* nem fordul elő.

Konop határában több igen nevezetes kőületlelőhely van, a melyeknek nehánya ama mesterséges feltárásoknak köszönhető, a melyek még Odvos és Konop mai birtokosai KONOPY SÁNDOR és KÁLMÁN urak édes atyja idejében jöttek létre, midőn részint szénkutatások alkalmából a kedvezőknek vélt helyeken próbatárnát és aknát ásattak, részint pedig mészégetés végett nagy darabon megbontották és kiaknázták a Hippurit-padokat.

A Cservenyés völgyében, az országúttól nem messze, százával gyűjt-

* ZITTEL var. *sulciferáját* én önálló jó fajnak tekintem. Okadatolását más helyen fogom közölni.

hettem a Hippuriteket. Eme K-Ny-i csapású és D-i, 25—30° dőlésű Hippurit-padok barnás sárgás mészkövei gazdagon szolgáltatják a Hippuriteket, a szirtképző és egyes korálokat, de még néhány csiga, kagyló és apró Terebratula is fordul bennök elő. Lóczy (id. h. 98. l.) erről a helyről csupán a következő fajokat említi:

Hippurites cornu vaccinum, BRONN,
— cfr. *dilatatus*, DEFRANCE,
Caprina Aquilloni, d'ORB.,
Thamnastrea cfr. *confusa*, REUSS.

Ezekhez én most néhány igen szép s a Gosau völgyében is ritka, szerfőlött jellemző fajt csatolhatok, a

Hippurites Zitteli, MUNIER CHALMAS,
— *exaratus*, ZITTEL,
— *organisans*, ZITTEL (non MONTFORT) *,
Sphaerulites angeoides, PICOT de LAPEIR. sp.,
Natica, sp. — —

Ostrea (Alectryonia) Deshayesi, FISCHER de WALDHEIM fajokat. Valamennyi között legmeglepőbb az *Ostrea Deshayesi* előfordulása. E fajnak igen nagy ugyan a geographiai elterjedése, déli Franciaország, Spanyolország és Algéria szantonien-rétegeiben, sőt állítólag még Indiában is, de a gosaurétegekből eddigelé sehol sem volt ismeretes.

Konopnak e Hippurit-padokon kívül legfőbb lelőhelye az Aranyesü csel mik patak feltárásai, különösen ama 30 méter magasságú meredek márgafal, mely a Kéttalomhegy tetejét koronázó gosau-homokkövek alatt egészen a patakba tekint az Urtroi árkával szemben. Csapása K-Ny, dőlése D-re 28—30°. Míg az odvosi lelőhelyek leginkább a gosai Edelbach-graben lágyabb és világosabb anyagára emlékeztetnek, ezek a rétegek szilárd-ságuknál és színöknél fogva a Hofergraben kemény rétegeit juttatják eszünkbe. Ezekben a jellemző gosaufajoknak egész sora fordul elő:

Natica bulbiformis, Sow.,
Terebra cingulata, Sow. sp.,
Crassatella macrodonta, Sow.
Astarte laticostata, DESH.,
Cucullea Norica, ZITTEL. **,

* A gosabeli *Hippurites organisans* nem egyezik meg a MONTFORT által ugyanazon a néven leírt délfranciaországi fajjal.

** *Cucullea Norica*, ZITTEL, ugyanaz a melyet szerzője régebben *Cucullea Chiemiensis*, GÜMBEL név alatt írt volt le a gosauvölgyi krétarétegekből, de néhány év óta ezen a néven sorozott be a müncheni palaeontologiai muzeum krétagyűjteményébe. A mit ugyanis ZITTEL *Cucullea Chiemiensis* néven leírt (Bivalven der Gosaugebilde etc. Denkschriften d. kais. Akad. Mathem.-naturwiss. Classe. Bnd. XXIV. 1865. pag. 169.), az GÜMBEL fájától (Arca Chiemiensis. Bayer. Alpengeb., I. pag. 571)

Limopsis calvus Sow.,

Ostrea vesicularis, LAMCK.,

Inoceramus problematicus, SCHLOTTH.,

— *Cripsi*, MANTELL.

Ezeket kívül még számos más faj, egy szép *Discina* és különösen sok korál. A felső vasas homokkövek, melyekben *Plagiptychusok* és *Actaeonellák* kőmagvait és lenyomatait találtam, az Urtrói hegyen át csapnak a Petrara (Petriloru) északi részére, a hol nagy darabon követhetők, de csak némely helyen található bennök kővületek kőmagva vagy lenyomata. Míg a Jeruga Dumbravi (keleti) torkolata közelében egyszerre vastag márgarétegek, közben főképen *Ostrea vesicularis* tartalmú osztriga-padokkal bukannak ki alóluk. Ez egyszersmind Konop területének legkeletibb határa, a meddig a gosau-márgákat és homokköveket követhetem.

Meg kell még említenem a konopi területnek egyik nevezetességét, ama *mészszirteket*, a melyek nagy tömbök alakjában a kárpáthomokkövek csoportjába foglalt vörös agyagban szórványosan itt-ott fordulnak elő. Egy ilyen mészkőtömb felszínén számos kővület kimállott töredékét találtam, a melyek közt *Echinida* töviseket, *crinoida*-kelyhet és szártagokat s egy kicsiny *Neritát* lehetett felismerni. Tekintetbe véve azt, hogy e mészkövekben kővületek igen ritkán találhatók, már ez a kis lelet is érdekes volt. De még öröndetesebb az, hogy Ciotu Ionu mirkuluj kúpjával szembe, tőle K-re, az úgynevezett vörös utakon egy ilyen szirtből az

Itieria Staszycii, (ZEUSCHNER),

egy igen szép példányát sikerült kiütnöm éppen közepűtt átmetszve a tengely- és az ajakredők sértetlen rajzával.

Lóczy e mészkőszirtek koráról nem nyilatkozott határozottan. Nehány fogyatékos kővületepéldány alapján csak annyit mond róluk (id. h. 95 l.), hogy ezek is tithonbeli alakokat zárnak magukba. Az *Itieria Staszycii* előfordulása ezt a kérdést világosan földeríti s ezzel a konopi mészkőszirtek tithonkora eldöntöttnek tekinthető.

Odvos-Konop területén a babérczes diluviális agyag-takaró fogytonfogy a mint kelet felé haladunk, de egyes foltokban minden hegy tetején, még a Cioka Petrara (Petriloru) legkeletibb és legmagasabb részein is megtalálható.

Az *ipari tekintetben* hasznavehető anyagok közül, a Lóczy által felsoroltakon kívül, megemlíthetem a következőket.

lényegesen különböző, szerfölött változékony termetű, sokkal durvább szabású és *vastaghéjú* alak s még leginkább a *Cucullea carinata*hoz, (SOWERBY, Miner. Conchol, Tab. CCVII. fig. 1.) közeledik, de ezzel sem tartom azonosíthatónak. GÜMBEL faja, a mint a müncheni gyűjteményben levő hiteles siegsdorf-i példányokon meggyőződhettem, igen *vékonyhéjú*, finom sugár irányú vonalakkal egészen elborított alak, melynek példányai eredetiben összehasonlítva amazoktól tüstént megkülönböztethetők.

Építőanyagul a friss *phyllit* igen előnyösen használható; példa rá a solymosi vár, mely legnagyobb részét *phyllit*ből épült s elhagyott romjai ma is erősen állanak. De ezen a vidéken a nép legnagyobb részét fából épít s a kőnek nem sok hasznát veszi, legfőleg a sárga *diluvialis agyagot* részesíti figyelemben, melynek némely részéből kitünő válykot készít és igen alkalmas képlékeny tapasztó anyagot bányász. A lippaihoz hasonló finom fazekas agyag Odvoson és Konopon nem fordul elő.

A kárpáti homokkövek feküreszén, a hol a *phyllit*tal érintkeznek, valami finom, *képlékeny kékesszürke agyagréteg* fordul elő, a mely talán kiválóbb czélokra is megfelelne. Vastagsága az egy métert aligha éri, biztosan nem ismerem; s úgy látszik, mintha ez a réteg az alsó kékes pala mállási terménye volna.

Hasznos iparcikké válhatnának Konopon azok a hatalmas és nagy számban szerteheverő tiszta *kvarcz tömbök*, (tejkvarczok), ha volna praktikus közelségben üveg- vagy porcellángyár, a mely elszállíthatná és feldolgozná.

A *diorit*, *kvarczit* és az imént említett *kvarcz*, valamint a *granit*t bőven szolgáltatják az útkavicsolásra való anyagot s ezeket a vasúti töltésekhez is ugyancsak felhasználták.

3. b) BALTAVÁR ŐSEMLŐSEIRŐL.

Jelentés az 1884 június-juliusi gyűjtésekről és szeptemberi ásatásokról.

Dr. PETHŐ GYULÁ-tól.

A múlt június elején BÖCKH JÁNOS igazgató úr azzal a kellemes megbizással tisztelt meg, hogy mielőtt fölvételi területemre elutazom, tennék egy utat Vas- és Zalamegyébe s az időközben a véletlen kedvezéséből tudomásunkra jutott nyomon tovább haladva, kutatnám ki, vajjon hová kerülhetett az a becses kis csontgyűjtemény, mely tizennégy évvel ezelőtt még BRUNNER ANTAL kir. útbiztos tulajdonában volt Baltaváron, s a mely valami ismeretlen ok közbejötté miatt nem kerülhetett az intézet birtokába, holott a földtani társulat közbenjárása útján minden lépés megtétetett Baltavár e ritka ősemlős-maradékainak megmentésére. — Miután BRUNNER urat, a ki jelenleg állami útmester Zalamegyében, Keszthelyen megtaláltam, feladatom tetemesen megkönnyebbedett. Megtudtam tőle, hogy az előbb tulajdonában volt baltavári ősemlős-csontokat mintegy tíz évvel ezelőtt MODROVITS GERGELY zalavári apátúrnak ajándékozta, a Rend házában Zala-Apáthiban élvezett szíves vendégszeretet viszonzásául. Értesülesem szerint GARATH GYÖRGY rendbéli tag, jelenleg esácsi plébános úr vette a becses maradékokat gondjai alá s miután az ősi homok- és porrétegtől